

**EUROPOS SĄJUNGOS
TARYBA**

**Briuselis, 2010 m. birželio 1 d. (04.06)
(OR. en)**

10351/10

**Tarpinstitucinė byla:
2008/0241 (COD)**

**ENV 357
MI 183
CODEC 495**

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Tarybai

Ankstesnio

dokumento Nr.: 9887/10 ENV 303 MI 156 CODEC 442

Komisijos

dokumento Nr.: 17367/08 ENV 1022 MI 554 CODEC 1863 – COM (2008) 810 galutinis

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (**EEIJA**) (nauja redakcija)
- Pažangos ataskaita

I. IVADAS

2008 m. gruodžio 16 d. Europos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikė pasiūlymą dėl direktyvos dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų (EEIJA) išdėstymo nauja redakcija. Pasak Komisijos, siūloma nauja redakcija būtina, nes atsižvelgiant į EEIJA direktyvos pirmųjų metų taikymo patirtį¹ nustatytos techninės, teisinės ir administracinės problemos, dėl kurių susidaro nebūtina administracinė našta, nuolat daroma žala aplinkai bei renkant ir tvarkant atliekas taikoma mažai inovacijų.

¹ Direktyva 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų įsigaliojo 2003 m. vasario 13 d.; buvo nustatyta perkėlimo į nacionalinę teisę data – 2004 m. rugpjūčio 13 d.

Visų pirma:

- siekdama daugiau aiškumo dėl to, kokiems gaminiams ir kokioms jų kategorijoms taikoma galiojanti EEĮA direktyva, Komisija siūlo Direktyvos 2002/96/EB IA ir IB priedus, kuriuose apibrėžiama EEĮA direktyvos ir Direktyvos 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo (Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo (PMNA) direktyvos) taikymo sritis, perkelti į naują redakciją išdėstyta PMNA direktyvą, kuri grindžiama Sutarties 95 straipsniu. EB sutarties 175 straipsniu grindžiamoje EEĮA direktyvoje būtų pateikta nuoroda į PMNA direktyvos taikymo sritį.
- siekiant pagerinti atskiros EEĮA surinkimo veiksmingumą, siūloma nustatyti siektiną 65 % EEĮ (įskaitant ne privačių namų ūkių naudojamą įrangą) atliekų surinkimo normą, nustatomą pagal per dvejus ankstesnius metus rinkai pateikto vidutinio EEĮ kiekį. Šia norma atspindimi EEĮA kiekiai, kurie, pasak Komisijos, jau yra atskirai surenkami valstybėse narėse. Ja atsižvelgiama į EEĮ naudojimo skirtumus atskirose valstybėse narėse. Šią normą turėtų būti siekiama įvykdyti kasmet, pradedant nuo 2016 m. Numatyta galimybė taikyti pereinamojo laikotarpio priemones, taip pat galimybė Europos Parlamentui ir Tarybai remiantis Komisijos pasiūlymu 2012 m. persvarstyti šią normą.
- siekiant paskatinti rengtis pakartotinai naudoti neišardytas EEĮA siūloma, kad + 5 % padidinta atliekų perdirbimo norma apimtų pakartotinį neišardytų prietaisų naudojimą. Tai pat pasiūlyta norma medicinos prietaisų naudojimo ir perdirbimo srityje.
- siekdama mažinti administracines sąnaudas ir nebūtiną administracinę naštą gamintojams Komisija siūlo suderinti nacionalinius registravimo ir ataskaitų teikimo įpareigojimus gamintojams, be kita ko, užtikrinant registrų sąveikumą. Be to, ES lygiu nustatoma nauja gamintojo sąvokos apibrėžtis.

Nesitikima, kad Europos Parlamentas pateiks poziciją per pirmąjį svarstymą anksčiau nei 2010 m. liepos mėn.

2009 m. spalio 21 d. Taryba surengė politinius debatus, grindžiamus pirmininkaujančios valstybės narės klausimais, susijusiais su pasiūlymais dėl EEJA ir PMNA direktyvų, kurių metu buvo padaryta išvada, jog dauguma delegacijų galėjo pritarti tam, kad abiejų direktyvų taikymo sritys būtų atskiros. Nuomonės dėl siūlomo „būtiniausio sąrašo“ požiūrio EEJA direktyvoje tinkamumo buvo skirtingos, tačiau visos delegacijos ir Komisija pažymėjo poreikį didinti teisinį aiškumą abiejų direktyvų taikymo srities atžvilgiu.

Aplinkos darbo grupė (ADG) pradėjo aptarinėti pasiūlymus dėl išdėstymo nauja tvarka 2009 m. pirmininkaujant Čekijai ir Švedijai. Pirmininkaujant Ispanijai vyko intensyvios diskusijos 2010 m. sausio 15 d., vasario 23 d., kovo 17 d., balandžio 14 ir 26 d. bei gegužės 26 d., kai buvo aptartas naujausias pirmininkaujančios valstybės narės parengtas tekstas (dok. 9885/10). Esama padėtis apibendrinta toliau II–IV skirsniuose.

Malta pareiškė parlamentinio tikrinimo išlygą dėl pasiūlymo.

II. PAGRINDINIAI NEIŠSPRESTI KLAUSIMAI

1) **Direktyvos taikymo sritis. 2 straipsnio 2–3 dalys**

a) EEJA įtraukta į taikymo sritį

Po to, kai direktyvoje buvo iš naujo pateikti du su taikymo sritimi susiję priedai (PMNA direktyvos IA ir IB priedai), ir kai šie priedai buvo suprastinti: vienuolika delegacijų teikia pirmenybę atvirai taikymo sričiai, kuri apimtų visos elektros ir elektroninės įrangos atliekas, ir mano, kad priedai neturėtų būti svarbūs apibrėžiant taikymo sritį.

Trylika delegacijų nepitaria atvirai taikymo sričiai ir šiuo klausimu teikia pirmenybę pirmininkaujančios valstybės narės kompromisui, o Komisija laikosi savo pasiūlymo, kuriame taikymo sritis apibrėžiama *kaip* kryžminė nuoroda į pasiūlymo dėl nauja redakcija išdėstytos PMNA direktyvos priedus.

b) Išimtys

Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė naujas kai kurių išimčių formuluotes, susiedama jas su sąvokų apibrėžtimis, kad būtų atsižvelgta į delegacijų prašymus visų pirma dėl stambių stacionarių pramoninių prietaisų bei įrengimų. Nors šie pasiūlymai iš esmės vertinami palankiai, jų tiksli formuluotė, taip pat papildomi pasiūlymai dėl išimčių, visų pirma susijusių su transporto priemonėmis ir fotovoltinėmis plokštėmis, vis dar aptarinėjami.

Komisija tebesilaiko savo pasiūlymo ir, jos nuomone, transporto priemonėms ir fotovoltinėms plokštėms direktyva šiuo metu netaikoma, nes jie nepriskiriami priede, kuriuo apibrėžiama taikymo sritis, išvardytoms elektros ir elektroninės įrangos kategorijoms.

2) Atskiro surinkimo normos

Dėl siūlomos atskiro EEĮA surinkimo normos – 65 % (bendro tam tikrais metais surinktų EEĮA svorio procentinė dalis nuo vidutinio per ankstesnius trejus metus į rinką pateiktos elektros ir elektroninės įrangos svorio), kurią bus siekiama įvykdyti kasmet nuo 2016 m., – abejoja didelė dauguma delegacijų. Visų pirma:

- keturiolikos delegacijų nuomone, surinkimo norma yra pernelyg plataus užmojo ir nepakankamai realistiška. Kai kurios delegacijos pasiūlė alternatyvą – šios normos siekti palaipsniui, pavyzdžiui, pasiekiant 35–50 % 2016 m., o 65 % – 2020 m.
- Šešios delegacijos mano, kad norma turėtų būti siejama su elektros ir elektronine įranga, pateikta į rinką per ilgesnį laikotarpį nei 3 metai (siūlomi 6 metai).
- Dvi delegacijos mano, kad norma turėtų skirtis tam tikroms EEĮA kategorijoms ir tuo tikslu siūlo keletą kriterijų. Kai kurios delegacijos galėtų pritarti šiam požiūriui, nors kitos delegacijos, pirmininkaujanti valstybė narė ir Komisija mano, kad reikia daugiau laiko duomenims surinkti ir siūlo pateikti galimas surinkimo normas vienai ar dviem EEĮA kategorijoms iki 2012 m. pabaigos.

- Kai kurios delegacijos pareiškė išlygas dėl siūlomos procedūros (nagrinėjimo procedūros) pereinamojo laikotarpio susitarimams apibrėžti. Jų nuomone, tokios nuostatos turėtų būti rengiamos taikant bendro sprendimo procedūrą.
- Galiausiai, kai kurios delegacijos pažymi, kad susitarimas dėl surinkimo normos yra susijęs su gamintojo, kuris, kaip nustatyta Komisijos pasiūlyme, pats atsako už tai, kad norma būtų pasiekta, vaidmens patikslinimu (žr. 3 punktą toliau).

3) Gamintojo funkcijos ir sąvokos apibrėžtis

Pirmininkaujanti Ispanija tęsė darbą, laikydamasi pirmininkavusios Švedijos, kuri visų delegacijų prašymu nusprendė iš naujo įtraukti dabartinę gamintojo sąvokos apibrėžtį *nacionaliniu* lygiu į 3 straipsnį, nustatytų principų. Iš tiesų Komisijos siūloma gamintojo sąvokos apibrėžtis (ES lygiu) sudarytų reikšmingų sunkumų valstybėms narėms įgyvendinant direktyvą, visų pirma dėl gamintojo finansinės atsakomybės už EEJA valdymą ir surinkimo bei naudojimo normų vykdymą. Nors dėl gamintojo sąvokos apibrėžties, kuriai visos delegacijos iš esmės gali pritarti, vis dar šiek tiek diskutuojama nuotoline prekyba besiverčiančių pardavėjų ir ne ES įsisteigusių gamintojų atžvilgiu, Komisija pareiškė išlygą ir laikosi savo pirminio pasiūlymo. Be to:

a) Finansinė atsakomybė ir atsakomybė už atliekas (7 ir 12 straipsniai)

Nors gamintojo finansinės atsakomybės (pradedant surinkimo momentu) principas jau nustatytas galiojančioje direktyvoje, Komisijos pasiūlyme skatinama laikytis požiūrio, kuriuo gamintojams priskiriamos visos surinkimo įrenginių sąnaudos, susijusios su EEJA surinkimu iš privačių namų ūkių.

Nors dar neišnagrinėtos kai kurios pastabos, padaryta didelė pažanga paaiškinant pasiūlymo keliamus praktinius sunkumus susijusius su gamintoju (kuris finansiškai atsakingas) ir jo pareigomis atliekų surinkimo ir naudojimo srityje, gamintojo bei įvairių EEĮA surinkimo būdų (oficialiais kanalais ir kitais „lygiagrečiais“ kanalais) sąsaja, informacija apie visas atsirandančias EEĮA ir galiausiai dvigubo mokėjimo už gaminius, pergabentus iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę, išvengimu.

b) Gamintojų registras (16 ir 16a straipsniai)

16 straipsnyje Komisijos pasiūlytus sąveikiuosius registrus kritikavo visos delegacijos, kurios atkreipė dėmesį į keletą praktinių sunkumų, susijusių su siūloma gamintojų sąvokos apibrėžtimi, visų pirma dėl praktinės gamintojų veiklos stebėsenos visose valstybėse narėse, atskirose nacionalinėse rinkose pateikiamų EEĮ kiekių stebėsenos, ir dėl lėšų pervedimų, susijusių su gaminių arba EEĮA gabenimu Bendrijos viduje.

Pirmininkaujanti Ispanija toliau rengė kompromisinius tekstus 16 ir 16a (naujame) straipsniuose dėl administracinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija, viena vertus, laikantis gamintojų sąvokos apibrėžties nacionaliniu lygiu, kita vertus, siekiant spręsti poreikio labiau derinti gamintojams taikomus reikalavimus visapusiškai laikantis vidaus rinkos taisyklių klausimą. Nors Komisija laikosi savo pirminio pasiūlymo, dauguma delegacijų gali pritarti pirmininkaujančios valstybės narės požiūriui.

III. KITI KLAUSIMAI

IA ir IB priedai dėl taikymo srities: nors dauguma delegacijų gali pritarti pasiūlymui sumažinti kategorijų skaičių nuo 10 iki 5, keturios delegacijos siūlo pridėti atskirą medicinos prietaisų kategoriją (nustatant jai atskiras surinkimo ir naudojimo normas), keturios delegacijos siūlo paminėti fotovoltines plokštes 1B priede (kaip pavyzdį gaminių, kurie priskiriami IA priedo kategorijoms), taip pat trys delegacijos prašo dar patikslinti su tam tikra stambia įranga (kuri naudojama, pavyzdžiui, mokyklose ligoninėse arba prekybos centruose) susijusių padėčių.

Naudojimo normos: kol nėra susitarimo dėl taikymo srities ir (IA bei IB) priedų, kuriuose nustatomos gaminių kategorijos, daug delegacijų vis dar taiko tikrinimo išlygas naudojimo normoms. Penkios delegacijos laikosi išlygos dėl pasiūlymo 5 % padidinti šias normas (11 straipsnis).

Informacija naudotojams: septynios delegacijos prieštarauja nuostatai, kuria gamintojams būtų leidžiama nurodyti EEJA valdymo išlaidas pirkėjams (14 straipsnis).

IV. NUOSTATOS, DĖL KURIŲ SUSITARTA

Iš esmės susitarta dėl šių nuostatų:

1, 5, 6, 9, 10, 15, 19, 20, 21, 22 straipsniai (13 ir 18 straipsniai bei II, III ir IV priedai išdėstant nauja redakcija nekeičiami).